

lának újrafelvételére. Ugylátszik, hogy erőfeszítéseit siker koronázta és Danzigban újra megindultak a tárgyalások az ellentétek kiküszöbölése érdekében.

A lengyel főbiztos Varsóban

Varsó, augusztus 16. Kodacki Lengyelország danzigi főbiztosa szerdán repülőgépen Varsóba érkezett és hosszabb megbeszélést folytatott Beck lengyel külügyminiszterrel.

Nincs félmegoldás

Danzig, augusztus 16. A német TI jelenti: A „Danziger Vorposten“ erélyesen szembeáll a külföldi sajtóban ismételt felbukkanó és a „danzigi megegyezés“-ről szóló híresztelésekkel. Német részről határozottan kijelentették, hogy erkölcsi és jogi igényekről van szó, amelyeket félmegoldásokkal nem lehet ki-elégíteni.

Francia hírek

Csáky külügyminiszter németországi utjáról

Az Havas Iroda jelentése szerint lehetséges, hogy Csáky gróf ismét találkozik Ribbentrop-pal

Páris, augusztus 16. A MTI, jelenti: A párisi lapok egyrésze az Havas Iroda részletes berlini értesüléseit közli Csáky István gróf németországi tartózkodásáról és a német politikai köröknek a magyar kérdéssel kapcsolatban elfoglalt álláspontjáról. A jelentések szerint lehetséges, hogy Csáky külügyminiszter ismételt találkozni fog Ribbentrop külügyminiszterrel. Berlini illetékes körökben cáfolják azokat a híreket, amelyek szerint német részről a magyar-német gazdasági és politikai kapcsolatok kifejllesztésére és a különböző magyar törekvések támogatására vonatkozó javaslatokat terjesztettek volna a magyar kormány elé.

A Petit Journal értesülése szerint azokon a megbeszéléseken, amelyeket Beck lengyel külügyminiszter nemrégiben a varsói angol és francia nagykövettel folytatott, nemcsak a danzigi kérdéssel, hanem Magyarországról és Szlovákiáról is szó volt. Ha Magyarországot közvetett, vagy közvetlen formában veszély fenyegetné, ezáltal Lengyelország is veszélyben forogna — írja a Petit Journal. Természetes azonban — írja a lap —, hogy Anglia Varsóra bizza annak megállapítását, hogy Lengyelország létérdekei mikor forognak veszélyben.

Csáky gróf Frick miniszter vendégeként Salzburgba érkezett

Salzburg, augusztus 16. A MTI jelenti: Frick dr. birodalmi belügyminiszter és felesége szerdán többnapos tartózkodásra Salzburgba érkezett. Velük együtt érkezett Csáky István gróf magyar külügyminiszter is, aki néhány nap óta Frick birodalmi belügyminiszter vendége, valamint Sztójay Döme berlini magyar követ is.

„Magyarország nem ütökártya“

Berlin, augusztus 16. A salzburgi és a berchtesgadeneri megbeszélésekről a francia és az angol sajtóban megjelent híresztelésekkel foglalkozva, azt írja a 12 Uhr Blatt, csufosan meghiusult az a kísérlet, hogy Magyarországot játsszák ki ütökártyaként a tengellyel szemben. A kísérletezők kénytelenek voltak Budapestről néhány éles és félreérthetetlen cáfolatot tudomásul venni. Most az a legújabb fogás, hogy állítólagos „értekezletekről“ beszélnek. Ismét ki kell ábrándítanunk a híresztelések terjesztőit, — írja a lap. Az értekezletek, amelyeknek tervét nekünk akarják tulajdonítani, csak a londoni és a párisi mesemondók képzeletében élnek. Nincs szükségünk értekezletre,

A lengyel nagykövet Halifaxnál

London, augusztus 16. Halifax lord külügyminiszter londoni tartózkodása alatt a legnagyobb figyelmet szentelte a danzigi kérdésnek. Racinszky gróf lengyel nagykövet kedden este fölkereste a külügyminisztériumban. Az angol külügyminiszter ismertette a lengyel nagykövet előtt Burchardt danzigi népszövetségi biztosnak Hitler kancellárral Berchtesgadenben folytatott megbeszéléséről Londonba küldött jelentését. A jelentést már elküldték a francia és svéd kormánynak is. Noha Burchardt üzenetét szigorúan titokban tartják. Londoni diplomáciai körök szerint a berchtesgadeneri tárgyalások semmi újat nem hoztak.

Kodacki danzigi lengyel főbiztos és Greiser, a szenátus elnöke között lefolyt tanácskozásoknak nem tulajdonítanak különös fontosságot. Az összejevetel csupán a helyi kérdések, beleértve a danzigi vámügyeket is, megvitatására szolgált.

hogy megállapítsuk Németország jogait, — írja a lap.

Az angol sajtó a Magyarország ellen terjesztett híresztelésekről

London, augusztus 16. Erős visszhangot keltett az angol sajtóban a magyar lapok egyhangú tiltakozása a Magyarországgal kapcsolatban terjesztett híresztelések ellen. A Daily Telegraph szerdai számában azt írja a magyar tiltakozás hatása alatt, hogy mindazok a híresztelések, amelyek szerint német részről bizonyos nyomást akartak volna gyakorolni Magyarországra, hazugságoknak bizonyultak. A lap hangoztatja, felelős angliai körökben az

a felfogás alakult ki, hogy mindezek a beállítások csupán célzatos híresztelések voltak, hogy a figyelmet eltereljék a német-lengyel feszültségről.

Szent-Györgyi professzor Amerikából visszaérkezett Szegedre

(A Délmagyarország munkatársától.) Egyéves külföldi utazás után kedden visszaérkezett Szegedre Szent-Györgyi Albert dr., a szegedi egyetem világhírű Nobel-díjas tanára. A professzor — mint ismeretes — az elmúlt ősszel egyévi szabadságra indult, hogy eleget tegyen több külföldi meghívásnak. Előbb a liégei egyetemen tartott rendszeres kollegiumot, majd Svájcba, Franciaországba és Angliába látogatott el, a koratavasszal pedig Amerikába utazott és végigjárta a tengerentúli kontinent Newyorktól Kaliforniáig. Számos tudományos intézetet és laboratóriumot keresett fel, valamint egy sorozat előadást tartott mindenütt általános érdeklődést kelte és újabb megbecsülést, nemzetközi rangot szerezve a magyar tudományosságának. Utazásai és előadásai során újabb igen értékes kapcsolatokat szerzett a magyar tudományos élet részére. Egyéves távolléte alatt a szegedi egyetem felsőházi taggá választotta, a párisi Sorbonne pedig tiszteletbeli doktorává avatta.

Előadókörútja és egyéves szabadságának lejáta után Amerikából visszatért Szegedre, hogy tovább folytassa tudományos működését a Ferenc József-tudományegyetem falai között. Mialatt távol volt, megérkezett döntései intézetébe az a modern készülék, amelyet az állam vásárolt részére még a Nobel-díj elnyerése alkalmából. Ezzel az új különleges készülékkel fogja most folytatni kutatómunkáját. Munkatársai és tanítványai — akik közül számosan ugyancsak most tértek vissza külföldi tanulmányutjukról — már felállították a különleges készüléket és a professzor már a közeli napokban megkezdte, illetve tovább folytatja munkáját. Az egyéves távollét után meleg szeretettel fogadták a világhírű tudóst, aki már el is foglalta régi munkahelyét a szegedi egyetemen.

Teleki Pál miniszterelnök beszéde a magyarságról a 700 éves kunok ünnepén

„Vigyázzunk: a lélek maradjon meg magyarnak“

Budapest, augusztus 16. Csongrád-, Jász-Nagy-Kun-Szolnok és Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun vármegye a kunok hazánkban történő letelepülésének hétszázadik évfordulója alkalmával Horthy Miklós kormányzó fővédnöksége és Teleki Pál miniszterelnök védnökségével szerdán délelőtt a vármegyháza közgyűlési termében jászkun kongresszust tartott.

Vitéz Endre László alispán indítványára a kongresszus táviratban üdvözölte Horthy Miklós kormányzót.

Ezután Györfly István dr. egyetemi tanár „A jászkunok története“ címmel tartott előadást, majd Teleki Pál gróf miniszterelnök állt fel szólásra.

— Olyan ősi tudatok és szokások ünnepét üljük — mondotta —, amelyek keletről jöttek és magyarságunkat, keletiségünket megerősítették. Hogy magyarok tudunk maradni, hogy fenn tudunk maradni és nem az erdők világának népei közé olvadtunk be, az annak köszönhető, hogy pusztaiágunkban megerősödöttünk. Ebben pedig nagy része volt a kunságnak. A pusztai kulturának urély gondolatvilága van és messzetekintő, messzemerengő misztikuma, de erősen figyelő, megfontolt, szűkszavú, kevés anyaggal kevés alkotásban kifejező. Ilyen gondolatvilágokat hoztunk mi is magyarok és kunok magunkkal és ilyen gondolatvilágok élnek bennünk és lelkünk mélyén akkor is, ha más kulturákból veszünk át értéket. Tanulunk az idegenektől, de nem leszünk tőlük mások, amint használunk mozdonyt, telefont, rádiót, használunk mindenfélét, de amikor ezeket

használjuk, amikor a magyar léleknek a talaját iparosítjuk, civilizáljuk, vigyázzunk: a lélek maradjon meg magyarnak, mert ez az a lélek, amely a tájban gyökeredzik, ehhez tartozik.

— A mi kongresszusunknak ez az értelme. Tisztelete, szeretete, ápolása annak a gyökérnek, amely a magyar talajban, ennek az ősi pusztai magyar talajnak, főleg annak közepében, a Magyar Alföld szívében gyökeredzik, amelynek fája vagyunk, amelynek fáját ápolunk, őrizniünk kell, de mindig a gyökérből szívta azt, ami a fának további felvirágzásához szükséges. Így állíthatunk emléket a gyökerek legfőbbi két jelképező nagy fejedelmének, a mi életünknek is. De ennek nem szabad valamely államhatalomtól, valamely hivataltól és hivatalos formák között történnie, hanem a magyarság egészének a lelkéből és társadalmából kell kiindulnia. Felállíthatunk ilyen emléket bátran és büszkén mutathatjuk, hogy a lélek, amelyet idehóztunk és amely ázsiai, nem váltik kárára Európának. Mint 2–3 esztendővel ezelőtt Franciaország egyik legnagyobb lapjában, a „Figaro“-ban írtam meg ezt: „Ázsiai vagyok és büszke vagyok rá!“ Miért ne mondjuk ezt nyugodtan mindnyájan? Nem vagyunk vele kevésbé kulturáltak, mert kulturánk régiebb. Miért ne legyünk rá büszkéek? Ez a büszkeség hozott össze bennünket ma is és ennek a büszkeségnek jegyében üdvözölöm a kongresszust.